

✓ GLINIANE
✓ WAPIENNE
✓ TADELAKT

PORADNIK

UZUPEŁNIANIE I RENOWACJA TYNKÓW NATURALNYCH KROK PO KROKU

OD AUTORÓW UNIBUILD

Największą wadą, a jednocześnie zaletą naturalnych tynków jest ich plastyczność. O ile tynki cementowe zastygają, a następnie dość trudno jest je uzupełnić, to tynk gliniany w razie odprysków czy pęknięć łatwo naprawić. Dodatkowo chętnie wybierane przecierane efekty, grube faktury i kolory ziemi ułatwiają ukrycie wszelkich drobnych niedoskonałości na powierzchni tynków. O tym opowiemy w poniższym poradniku, od razu proponując narzędzia, dodatkowe lektury i materiały, które mogą okazać się pomocne.

Zespół Unibuild

Z TEGO PORADNIKA DOWIESZ SIĘ:

- JAK UZUPEŁNIAĆ OPRYSKI I UBYTKI W TYNKACH GLINIANYCH?
- JAK UZUPEŁNIAĆ WIĘKSZE DZIURY W TYNKU?
- JAK RADZIĆ SOBIE Z PĘKNIĘCIAMI W TYNKU?

- JAK UZUPEŁNIAĆ OPRYSKI I UBYTKI W TYNKACH WAPIENNYCH?
- JAK UZUPEŁNIAĆ WIĘKSZE DZIURY W TYNKU?
- JAK UZUPEŁNIAĆ TYNKI WAPIENNE NA SUFITACH?
- JAK ODNAWIAĆ TYNKI ZNISZCZONE?
- JAK ODNAWIAĆ TADELAKT?

TYNKI GLINIANE

Odpryski, ubytki

W przypadku bardzo małych, pojedynczych ubytków, najłatwiej będzie zwilżyć małą gąbkę lub pędzelek i delikatnymi pociągnięciami spróbować wyrównać powierzchnię, podobnie jak podczas malowania farbami lub lepienia z gliny. Jeśli tynk był wykończony na gładko, następnie należy go wykończyć tą samą techniką, jakiej użyto podczas pierwotnego tynkowania.

- Ścianę zwilżamy wodą (spray lub miękki, szeroki pędzel),
- tak zwilżone podłoże raz jeszcze wygładzamy poprzecznymi ruchami kielni, a następnie ruchami dół-góra. Woda wnika do nierównych miejsc w tynku i pomaga je szybko wygładzić.
- Na koniec 1-3 razy wygładzamy ścianę, prowadząc metalową pacę pewnym ruchem od samego dołu do góry.
- Po ok. 24 godzinach, prawie lub całkowicie suchy tynk zacieramy kolistymi ruchami za pomocą wilgotnej, miękkiej gąbki aż do uzyskania jedwabistej powierzchni.

Opisaliśmy to szczegółowo dla różnych technik wykończenia (gruboziarniste, ze słomą, z brokatem itp.) w e-booku, który można za darmo pobrać na końcu tego artykułu:

<https://unibuild.pl/14-gotowych-pomyslow-jak-wykonczyc-tynki-gliniane/>

Większe dziury w tynku

Niekiedy jednak powyższa metoda nie działa, a próby wygładzenia szczelin prowadzą do wytworzenia jeszcze większych ubytków. W takiej sytuacji najprościej będzie uzupełnić ubytek dokładnie tym samym tynkiem, który był wykorzystany do wykańczania ścian. Poszczególne warstwy mogą mieć zależnie od wybranego tynku 1-3 mm grubości, a nakładać je można np. pacą lub nożykiem w przypadku drobnych ubytków.

Następnie pozostawić do przeschnięcia. Przetrzeć miejsce pędzlem lub zatrzeć pacą. Jeśli tynk był wykończony w konkretny, specyficzny sposób (np. tynk z miką czy gładki drobnoziarnisty), to należy go wykończyć tak samo, jak warstwę pierwotną, zgodnie z zaleceniami producenta lub poradami dostępnymi w e-booku dostępnym [pod tym adresem](#).

Pęknięcie tynku

Wszystkie powyższe techniki można zastosować do pojedynczych rys w tynku zależnie od ich wielkości. Ale z jednym zastrzeżeniem:

O ile odpryski w tynku mogą zdarzyć się zawsze, to pękanie glinianych tynków może być objawem, że:

- w tynku wymieszano nierówno/za dużo włókien (miskanty, słoma itp.) W skrajnych przypadkach najlepiej zerwać tynki i położyć je poprawnie; w przypadku pojedynczych pęknięć, warto je uzupełnić tynkiem glinianym ze słomą czy miskantami już w prawidłowych proporcjach, stosując gotową mieszankę (np. ten produkt).
- Tłusta glina wymaga większej ilości kruszywa; wówczas polecamy do napraw gotowy tynk gliniany wykończeniowy według proporcji i wzorców podanych w tym artykule.
- Jeśli pęknięcia pojawiają się tuż po położeniu tynków, warto spowolnić ich schnięcie, np. zraszając ściany (przy okazji ubytki można łatwiej wygładzić).

TYNKI WAPIENNE

Renowacja tynku wapiennego jest możliwa nawet w przypadku dużych ubytków. Najważniejsza zasada: stosuj do tego specjalistyczne materiały wapienne, o których więcej napiszemy poniżej. **Naprawa tynku wapiennego tynkiem gipsowym lub cementowym może doprowadzić do katastrofy (niekiedy dosłownie).** Pisaliśmy o tym szerzej w darmowym e-booku o renowacji zabytkowych tynków i kamiennych ścian (do pobrania [na końcu tego artykułu](#)). Przykładowo na starym murze z otoczków „pracująca” naturalna zaprawa z wapna hydraulicznego jest korzystniejsza niż mniej plastyczny cement. Gdy spoina nie „pracuje”, obciążenia są przenoszone na kamienie i cegłę, które szybko pękają.

Odpryski, ubytki

Tynk wapienny ma zdolność do „samonaprawy” — rysy powstałe na tynku z czasem pod wpływem wilgoci i powietrza zasklepiają się same i to jest najlepsza wiadomość dla osób, które zdecydowały się na naturalne wykończenia. Obecnie istnieją również naturalne tynki do zadań specjalnych, np. osuszające czy iniekcyjne z linii [Histocal Otterbein](#). Przy szczelinach i odpryskach to może być [zaprawa iniekcyjna Histocal](#).

Ubytki w tynku wapiennym

Przygotowanie podłoża

01

- Usunąć luźne fragmenty i zanieczyszczenia ze szczelin
- Zwilżyć podłoże wodą dla lepszej przyczepności

02

Wypełnić szczeliny i ubytki, zapewniając brak pustek powietrznych (wygładzić pacą)

03

Pozostawić do utwardzenia (zwilżyć mury np. wodą w spray'u, jeśli tynki zasychają zbyt szybko i pękają).

04

Tynk zatrzeć po przeschnięciu np. gąbką czy poliuretanową pacą, zależnie od tego, jaka metoda była wykorzystana przy pierwotnym tynku.

W razie potrzeby miejsce pomalować, pamiętając o naturalnych różnicach w odcieniach poszczególnych partii wapiennych farb.

W przypadku dużych powierzchni, aby naprawiane miejsce się nie odznaczało, warto zastosować ten sam tynk wykończeniowy, co przy wcześniejszej pracy na całej ścianie. Jeśli rysy były niewielkie, uzupełnienie ich tynkiem naprawczym powinno wystarczyć. W razie potrzeby miejsce pomalować, pamiętając o naturalnych różnicach w odcieniach poszczególnych partii wapiennych farb.

Większe dziury w tynku

Przy większych ubytkach można polecić np. porowaty tynk renowacyjny Otterbein. Tu aplikacja przebiega podobnie, lecz warto zacząć od dokładnego oczyszczenia wybranego miejsca — pędzlem czy krawędzią metalowej szpachelki. Warto sprawdzić, czy nie ma żadnych luźnych fragmentów, kurzu itp. Po ich usunięciu zaleca się zwilżenie powierzchni przed aplikacją tynku.

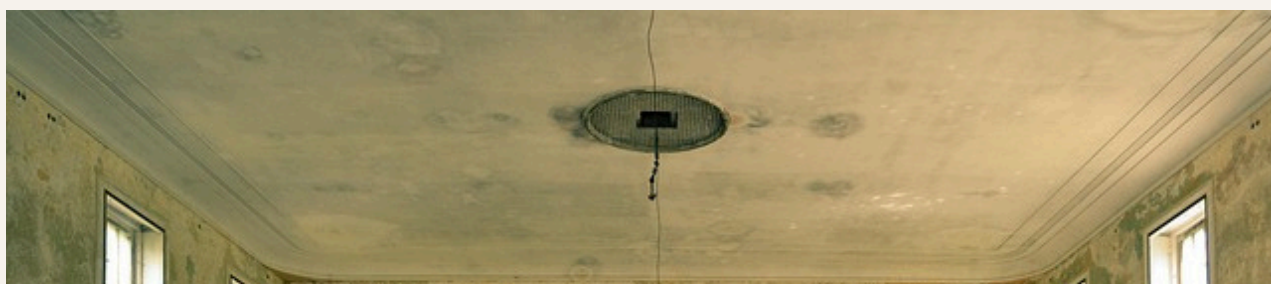
Jak nakładać? Ręcznie lub maszynowo w jednej lub kilku warstwach. Maksymalna grubość jednej warstwy zależy od podłoża i warunków: 15–20 mm. Pozostawić do naturalnego wyschnięcia bez przyspieszania procesu (tynk warto zwilżyć wodą w spray'u, lepiej nie dogrzewać, chyba że jest bardzo zimno i wilgotno).

Uzupełnianie wapiennych tynków na sufitach

W przypadku luźnych fragmentów i zniszczeń w tynku na suficie, najczęściej niezbędna będzie pomoc fachowca zaznajomionego z daną techniką (lub ściągnięcie całego tynku i nałożenie go od początku). Mniejsze rysy i drobne odpryski można uzupełnić na tej samej zasadzie, jak opisana powyżej.

Głuchy dźwięk podczas ostukiwania ściany pokrytej tynkiem

Często gdy podejmujemy się napraw drobnych uszkodzeń w tynku i zaczynamy pracować na wybranej powierzchni, to okazuje się, że od ściany zaczynają odchodzić coraz większe płaty tynku. To szczególnie powszechne w starym budownictwie, gdy od ostatniego remontu minęły dziesięciolecia. Wówczas najlepszym sposobem będzie zaprzestanie renowacji i ostukiwanie muru. Wszędzie, gdzie spod tynku wydobywa się głuchy odgłos, pomiędzy tynkiem a murem jest już pustka, co oznacza, że tynk trzeba zdjąć i położyć od nowa. Proces ten nie jest trudny (tynk może odchodzić dosłownie "płatami", po delikatnym uderzeniu szpachelką czy małym młotkiem).

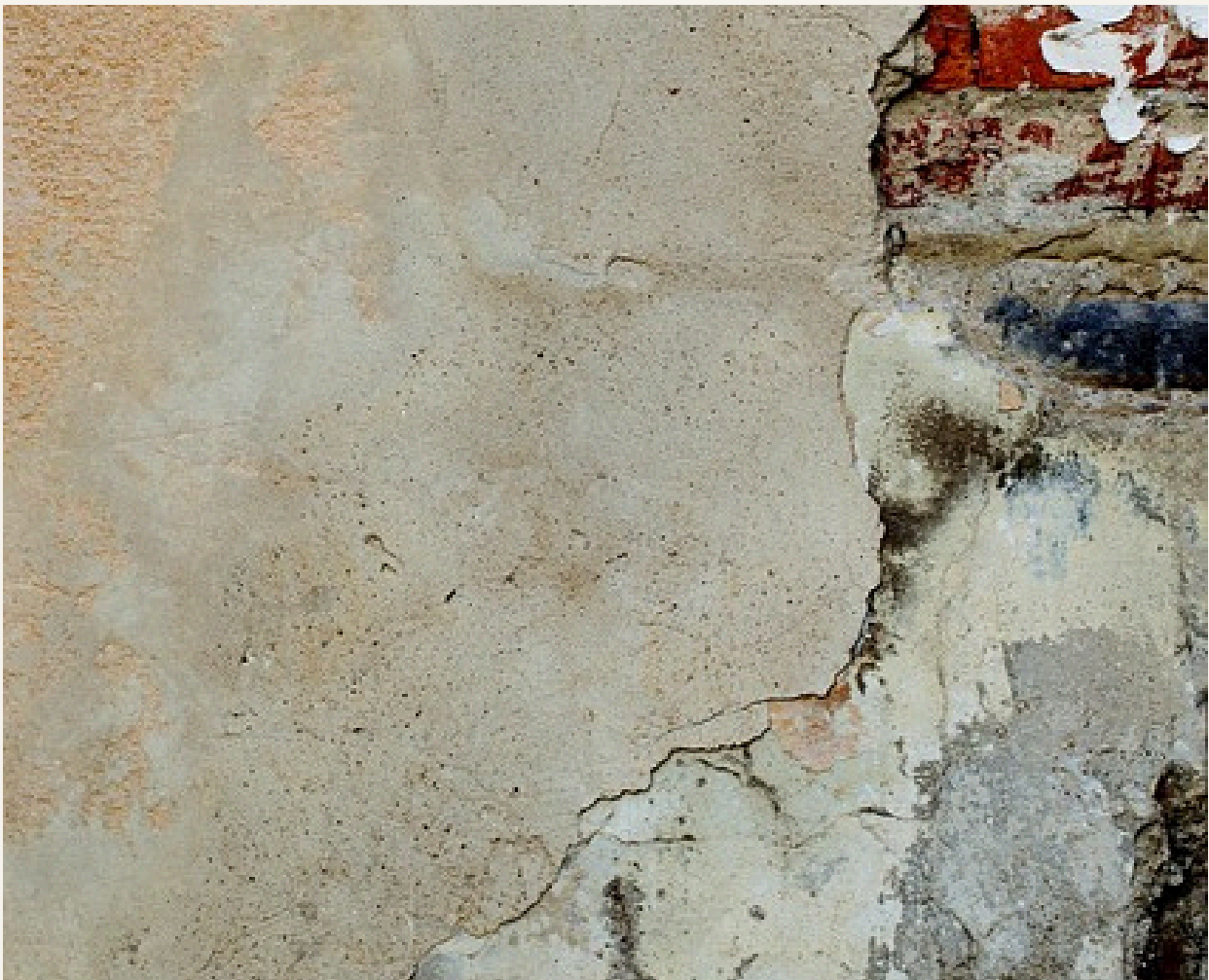

Trzeba zdjąć materiał ze wszystkich uszkodzonych powierzchni, a to z kolei oznacza ostukiwanie ścian aż do momentu, gdy trafimy na "zdrowe" miejsce. Niestety, nie warto ograniczać się do największych czy najpilniejszych zniszczeń, bo pozostałe "puste" miejsca wkrótce też zaczną sprawiać problemy i "ciągnąć" za sobą świeże tynki.

Jeśli problem dotyczy tylko jednego miejsca na małej powierzchni, można użyć wypełniacza czy zaprawy iniekcyjnej. W przypadku, gdy mamy do czynienia z kilkumetrowymi zniszczeniami, najprościej będzie zacząć od oczyszczenia miejsca, ewentualnego zagruntowania powierzchni, następnie położenia tynku bazowego, wykończeniowego, farby itp.

ODNAWIANIE TYNKÓW GLINIANYCH I WAPIENNYCH

Niekiedy mamy do czynienia z tynkiem tak brudnym czy zniszczonym na całej powierzchni, że prostszym rozwiązaniem będzie nałożenie kolejnej warstwy tynku. I to kolejna zaleta tego typu materiałów: można je w wielu przypadkach odnawiać niemal w nieskończoność, i to bez pyłu, chemicznego zapachu czy oparów, jak to ma miejsce przy tradycyjnym remoncie.

TADELAKT

Osobno trzeba potraktować tadelakt. Niektórzy co kilka lat woskują takie powierzchnie np. woskiem carnauba, aby zwiększyć błysk i dodatkowo je zabezpieczyć. Pierwsze woskowanie można wykonać, gdy tynki całkowicie wyschną – po ok. 3-4 tygodniach od nałożenia i wypolerowania. Wosk nakładamy miękką szmatką i delikatnie wcieramy, podobnie jak podczas polerowania. Jeśli natomiast chodzi o naprawy, można do tego użyć tego samego tynku, który był wykorzystany do położenia tadelaktu, w naszym przypadku najczęściej jest to [zestaw do tadelaktu Costka](#).

W przypadku niewielkich odprysków można nakładać go np. palcem w rękawiczce lub drewnianym patyczkiem, uważając, by jak najmniej zabrudzić przy tym powierzchnię wokół dziury. Następnie powierzchnię wygładzamy plastikową szpachelką (lub np. starą kartą kredytową, która świetnie się sprawdza przy drobnych ryskach). Jeśli na powierzchni pozostały jeszcze jakieś zabrudzenia, warto pozostawić je do wyschnięcia, aby nie zniszczyć tynku. Następnie można je zetrzeć szmatką czy gąbką, przy okazji zacierając wstępnie świeżo położony tynk (który trzeba jeszcze później wetrzeć kamieniem, o czym pisaliśmy już w naszym poradniku o tadelakcie).

PODSUMOWANIE

Tynki wapienne, gliniane, a nawet tadelakt, są wbrew pozorom dość wdzięcznymi materiałami, jeśli chodzi o renowację. Pomijając trudniejsze remonty, jak duże zniszczenia tadelaktu czy renowacja sufitów, w większości przypadków z odpryskami poradzi sobie każdy, o ile ma pod ręką profesjonalne wyposażenie:

 722 322 277

 kontakt@unibuild.pl

 <https://unibuild.pl>

ZOBACZ WSZYSTKIE
TYNKI I ZAPRAWY

Źródła:

strona Wolfa Jordana wolfjordan.be

Materiały Costka - budownictwo naturalne, Tadelakt - instrukcja (tu możesz kupić tadelakt Costka)

The Tadelakt Step-by-step Guide, Erasmus +, 2014-2016